

СИЛАБУС

1. Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	Філософія та соціологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Спеціальність	«Туризм»
Освітньо-професійна програма	«Туризм»
Факультет	Менеджменту
Семестр	1
Курс	1
Анотація курсу	В курсі «Філософія та соціологія» розглядаються роль соціально-філософських знань в розвитку суспільства, етапи становлення соціально-філософської думки, філософська онтологія та проблеми буття, методологія і методи пізнавальної діяльності, методика і техніка соціальних досліджень, сутність, типи, тенденції розвитку суспільства, особистість в системі соціальних зв'язків, економічна соціологія, соціологія праці та управління, соціологія села, соціологія політики, соціологів освіти, соціологія молоді, глобальні проблеми людства та методологія передбачення майбутнього.
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/login/index.php
Мова викладання	Українська
Лектор курсу	Доморослий Валентин Іванович, к.і.н., доцент кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін https://social.udau.edu.ua/ua/prokafedru/vikladachi-ta-spivrobotniki/domoroslij-valentin-ivanovich.html
Адреса кафедри	м. Умань, вул. Інститутська, 1, корпус 4
2. Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітньо-професійна програма	«Туризм» https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-po-programam/fakultet-menedzhmentu/op-turizm-bakalavr.html
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	– здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; – здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

	<ul style="list-style-type: none"> – здатність діяти соціально відповідально та свідомо; – навички міжособистісної взаємодії
Перелік фахових компетентностей (ФК)	<ul style="list-style-type: none"> – розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів; – здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.
Перелік програмних результатів навчання	<ul style="list-style-type: none"> – проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття; – діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
3. Опис дисципліни	
Структура навантаження студентів	<p>Кількість годин – 105 Кількість кредитів – 3,5 Лекції – 22 год. Практичні заняття – 24 год. Самостійна робота – 59 год. Форма підсумкового контролю – залік.</p>
Методи навчання	<p><i>Інформаційно-рецептивний метод:</i> передбачає передачу знань у готовому вигляді (слово + наочність), сприяє розвитку уваги студентів.</p> <p><i>Репродуктивний метод:</i> спонукає студентів до відтворення здобутих знань, закріплення знань, формування вмінь та навичок, розвиток пам'яті, мовлення.</p> <p><i>Проблемний метод:</i> засвоюються засіб та логіка розв'язання проблеми, розвивається логічне мислення, формується інтерес до навчальної роботи.</p> <p><i>Частково-пошуковий (евристичний) метод:</i> формує вміння самостійно здобувати знання, сприяє розвитку логічного мислення, виховує інтерес до науково-пошукової діяльності.</p> <p><i>Пошуковий (дослідний) метод:</i> сприяє оволодінню методами наукового пізнання, розвиває здібності до творчої діяльності.</p>
Мета та завдання	<p>Мета вивчення дисципліни – здобути глибокі знання з філософії, соціології та інших соціально-гуманітарних дисциплін задля формування гармонійно розвиненої, цілеспрямованої, активної особистості студента, громадянина і патріота України.</p> <p>Завдання дисципліни – сприяти формуванню у студентів здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання та у господарській діяльності суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>
4. Зміст дисципліни	
Тема 1	Сутність філософії та її роль у суспільстві.
Тема 2	Історичний розвиток соціально-філософських знань.
Тема 3	Філософська онтологія.
Тема 4	Філософія пізнання (епістемологія).
Тема 5	Методика і техніка соціальних досліджень.
Тема 6	Суспільство: сутність, типи, тенденції розвитку.
Тема 7	Особистість в системі соціальних зв'язків.
Тема 8	Економічна соціологія, соціологія праці та управління.
Тема 9	Соціологія села.

Тема 10	Соціологія політики, соціологія освіти та соціологія молоді.
Тема 11	Глобальні проблеми людства і передбачення майбутнього.
5. Політика дисципліни	
Організація навчання	Регулярне відвідування лекцій здобувачами, активна їх участь під час опитування на практичних заняттях, ініціативність в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи. Організація навчання відбувається згідно розкладу http://mkr.udau.edu.ua
Методи контролю	Поточний (модульний) контроль є сумою балів, отриманих здобувачем за виконання завдань. Підсумковий контроль – залік
Академічна доброчесність	Дотримання положень «Кодексу академічної доброчесності УНУС». Доступний за посиланням: https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7

6. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний (модульний контроль)																Сума	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 4				Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4			Змістовий модуль 5				
T1	T2	MK1	T3	T4	T5	MK2	T6	T7	MK3	T8	T9	MK4	T10	T11	T11	MK5	
5	5	8	5	5	5	8	5	5	8	5	5	8	5	5	5	8	100

7. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	зараховано	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Рекомендована література

Базова

1. Городяненко В.Г. Соціологія. К.: ВЦ «Академія», 2006. 544 с.
2. Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: мислителі, ідеї, концепції. Зі змін та доп. К.: Книга, 2015. 528 с.
3. Куличенко В.В., Черниш А.М. Філософія. Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. 576 с.
4. Лук'янов Д.В. Релігійні правові системи в сучасному світі: монографія. Х.: Право, 2015. 352 с.
5. Луман Н. Поняття цілі і системна раціональність: щодо функції цілей у соціальних системах. Пер. з нім. М. Бойченко, В. Кебуладзе. К.: Дух і літера, 2019. 336 с.
6. Макеєв С.О. Соціологія. К.: Українська енциклопедія, 2008. 378 с.

7. Мозговий Л.І., Бичко І.В., Додонов Р.О. Філософія. Кредитно-модульний курс. К.: Центр учбової літератури, 2009. 456 с.
8. Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій. Л.: Новий світ-2000. 2002. 544 с.
9. Піча В.М. Соціологія. Львів: Новий світ-2000, 2007. 280 с.
10. Сірий Є.В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії. К.: Атіка, 2004. 480 с.
11. Рікер П. Право і справедливість. Пер. із фр. К.: Дух і літера, 2020. 216 с.
12. Шатохін А.М. Соціологія. Умань: Вид-ць «Сочінський М.М.», 2020. 316 с.
13. Ямчук П. Філософія буття української мови в актуальних соціально-гуманітарних відносинах ХХІ століття. *Одеський лінгвістичний вісник. Спеціальний випуск*. Одеса: НУ «ОЮА» 2017. С.257-260.
14. Ямчук П., Ухто Г., Рибчак В. Світоглядно-етичні універсалії в українській духовно-інтелектуальній семіосфері (декілька розмислів). Збірник наук. статей за матеріалами ІV Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Філософія саду і садівництва в світовій культурі: джерела та новітні інтерпретації». М-во освіти і науки України, Уманський НУС [та ін.]. Умань: ВПЦ «Візаві» (Видавць «Сочінський»), 2020. С.114-117.

Допоміжна

1. Андрущенко В.П., Горlach М.І. Соціальна філософія: Короткий Енциклопедичний Словник. Зі змін та доп. Х.: ВМП «Рубікон», 2017. 247 с.
2. Горlach М.І., Кремінь В.Г., Рибалко В.К. Філософія. Х.: Консул, 2000. 672 с.
3. Городяненко В.Г. Соціологічна енциклопедія. К.: Академвидавництво, 2018. 456 с.
4. Доморослий В.І. Українські депутати у боротьбі за вирішення освітніх питань у діяльності другої Державної Думи Російської імперії. *Етнічна історія народів Європи*. 2019. Вип. 59. С. 70-72.
5. Доморослий В.І. Малоросійство та його прояви у суспільному житті України на початку ХХ ст. *Етнічна історія народів Європи*. 2020. Вип. 60. С. 64-71.
6. Доморослий В.І. Проблема самотності у творчості Лесі Українки. *Етнічна історія народів Європи*. 2023. Вип. 69. С. 94-97.
7. Доморослий В.І. Українська духовність доби постмодернізму у період російсько-української війни. *Вісник аграрної історії*. 2023. Вип. 43-44. С. 101-110.
8. Доморослий В.І. Землеробська ментальність як домінанта українства *Етнічна історія народів Європи*. 2023. Вип. 71. С.36-42.
9. Білан С., Доморослий В. Депутати української думської громади І Державної Думи Росії та їх діяльність у Союзі автономістів. *Східноєвропейський історичний вісник*. 2023. С. 31-43.
10. Костенко Н. Мережева комунікація: алгоритмічний і ризикований зв'язок. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2020. № 2. С.3-24.
11. Луцький Р.П. Позитивне право в європейській правовій думці. *Часопис Київського університету права*. 2017. № 3. С.24-26.
12. Пуфендорф С. Про обов'язки людини і громадянина. Антологія лібералізму: політико-правові вчення та верховенство права. Упор. С. Головатий, М. Козюбра, О. Сироїд. Відп. ред. С. Головатий. Зі змін та доповн. К.: «Книги для бізнесу», 2018. С.353-359.
13. Рабінович С. П., Бесага І. В. Філософсько-правова концепція Вернера Майхофера як предмет дослідження в радянському правознавстві. *Соціально-правові студії*. 2019. Вип.2 (4). С.8-15.

9. Інформаційні ресурси

1. Горlach М. Основи філософських знань: Підручник. Режим доступу: URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Horlach_Mykola/Osnovy_filosofskykh_znan.pdf.
2. Радіонова Л.О. Філософія: Навчальний посібник. Режим доступу: URL: <http://eprints.kname.edu.ua/15089/1/%D0%A4%D0%9B%D0%9E%D0%A1%D0%9E%D0%A4%D0%AF.pdf>
3. Наукова електронна бібліотека. URL: <http://elibrary.ua>
4. Раз Дж. Права людини в новому світовому порядку. Пер. В.С. Бігун. URL: <https://bihun.in.ua>